

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВИРОБНИЦТВО САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	Н1 Агрономія
Тип і назва освітньої програми	ОПП Насінництво і насіннєзнавство
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій –16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника (-ів)	Барат Юрій, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Контакти: ауд. 58 (навчальний корпус №1) e-mail: iurii.barat@pdau.edu.ua, тел. 0663384401, https://www.pdau.edu.ua/people/barat-yuriy-myhaylovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Біотехнологія в насінництві і розсадництві, Методи і організація досліджень в агрономії
Компетентності	загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 3. Здатність виявити, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища. спеціальні: СК 1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етичні та культурні відмінності. СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії. СК 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур. СК 9. Здатність розробляти технології виробництва насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських культур на основі аналізу ресурсів, правових аспектів та потреб галузі.
Програмні результати навчання	РН 7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності. РН 15. Вміти використовувати сучасні технології виробництва насіння і

садивного матеріалу та впроваджувати новітні елементи технологій, враховуючи ресурсний потенціал підприємств і регіонів. Вміти розробляти і коригувати технології виробництва на перспективу.	
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю з агрономії: здатність до абстрактного мислення, пошук та аналіз інформації, спілкування з представниками інших професійних груп, робота в науковому контексті, долучення до професійної діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, діяти соціально відповідально та свідомо, самоорганізації.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Навчити здобувачів вищої освіти застосовувати сучасні технології, виробництва садивного матеріалу плодових, ягідних і декоративних культур для отримання високоякісної продукції; оцінювати якість садивного матеріалу завдяки використанню сучасних технологій виробництва; впроваджувати новітні елементи технологій виробництва садивного матеріалу; розробляти технології виробництва садивного матеріалу на перспективу та застосовувати їх у сфері професійної діяльності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Основи розмноження плодових і ягідних культур. Тема 2. Особливості вирощування саджанців. Тема 3. Вирощування саджанців окуліруванням. Тема 4. Вирощування саджанців зимовим щепленням. Тема 5. Вирощування саджанців ягідних культур. Тема 6. Вирощування безвірусних саджанців. Тема 7. Основи агротехнології виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою. Тема 8. Викопування, сортування і зберігання саджанців.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування, спостереження), практичні (практична робота, робота з навчально-методичною літературою), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше, ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості.

- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.
- щодо відвідування занять	Не дозволяються пропуски занять із неповажних причин. Здобувачі освіти мають брати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до семестрового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності, при цьому здобувач має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання lms moodle про стан виконання завдань.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Для визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора навчально-наукового інституту. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом відбувається на платформах Prometheus, Coursera, AgriAcademy. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті, здійснює Комісія шляхом проведення співбесіди або контрольного заходу. У разі наявності оцінки у документах, які підтверджують результати навчання, зі здобувачем вищої освіти проводять співбесіду, у разі відсутності оцінки – контрольний захід. Результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті, перезараховуються як оцінка семестрового контролю (залік) із освітнього компонента відповідно до шкали та критеріїв оцінювання, затверджених в Університеті. Здобувач вищої освіти звільняється від опанування перезарахованого освітнього компонента у наступному семестрі.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі незгоди із отриманою оцінкою, а також у випадку неможливості спільного врегулювання ситуації, здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. У цьому випадку здобувач подає апеляційну заяву на ім'я ректора. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті». Нормативно-правові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennyyapro-osvitnyu-diyalnist).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Цирта В.С., Заморський В.В. Плодівництво : навч. посібник. Умань : «Сочінський М.М.», 2018. 389 с.
2. Барат Ю.М. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни «Виробництво садивного матеріалу». Полтава, ПДАУ, 2022. 60 с.
3. Гриник І.В., Москалець В.В., Москалець Т.З., Барат Ю.М., Любич В.В., Пелехатий В.М., Пелехата Р.П., Овезмирадова О.Б. Селекційно-технологічні основи вирощування обліпихи крушиноподібної в умовах Полісся й Лісостепу України : монографія. За заг. ред. В.В. Москальця. Новосілки : Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 192 с.

Допоміжні

1. Куян В.Г. Спеціальне плодівництво : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Світ, 2004. 464 с.
2. Куян В.Г., Пелехатий В.М. Плодівництво : практикум Чернівці : Рута, 2011. 216 с.
3. Марковський В.С., Бахмат М.І. Ягідні культури в Україні: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2008. 200 с.
4. Куян В.Г. Плодівництво : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Чернівці : Рута, 2009. 480 с.
5. Москалець В.В., Гриник І.В., Москалець Т.З., Лісовий О.Б., Барат Ю.М., Невмержицька О.М. Науково-методичний супровід щодо ведення колекції генетичних ресурсів обліпихи крушиноподібної (*Hipporhae rhamnoides* L.) в умовах ex situ : рекомендації. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 61 с.
6. Moskalets T.Z., Vovkohon A.H., Barat Yu.M., Knyazyuk O.V., Verheles P.N. Morphological and ecological peculiarities of checker tree mountain ash (*Torminalis glaberrima*) plants and biochemical composition of its fruits. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2020. 11(3). P. 405–413.
7. Москалець В.В., Москалець Т.З., Гриник І.В., Барат Ю.М., Тихий Т.І., Францішко В.С. Результати оцінювання нових генотипів калини звичайної (*Viburnum opulus* L.) за морфологічними ознаками та біохімічними показниками плодів у селекції на продуктивність і якість. *Садівництво*. Київ, 2022. Випуск 77. С. 5–21.

Інформаційні ресурси

1. Насіннева асоціація України: <https://ukrseeds.org.ua>.
2. Закон України «Про насіння і садивний матеріал»: <https://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. AgriAcademy: <https://agriacademy.org/courses-catalog>
5. Coursera: <https://www.coursera.org>
6. Prometheus: <https://prometheus.org.ua>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри селекції, насінництва і генетики
протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	написання контрольної роботи	
Тема 1. Основи розмноження плодових і ягідних культур	2	8	4	4	14
Тема 2. Особливості вирощування саджанців	2	4	4		10
Тема 3. Вирощування саджанців окуліруванням	2	4	4		10
Тема 4. Вирощування саджанців зимовим щепленням	2	4	4		10
Тема 5. Вирощування саджанців ягідних культур	2	8	4		14
Тема 6. Вирощування безвірусних саджанців	2	8	4		14
Тема 7. Основи агротехнології виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою	2	8	4		14
Тема 8. Викопування, сортування і зберігання саджанців	2	4	4		10
Разом	16	48	32	4	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Надана повна відповідь, що відображає основні питання теми, на високому рівні виявлено знання із виробництва садивного матеріалу, що свідчить про вміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології, обґрунтовувати розроблення і коригування технології виробництва на перспективу.
1	Надана неповна відповідь, на низькому рівні виявлено знання із виробництва садивного матеріалу, сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології
0	Ненадана відповідь, що свідчить про відсутність вміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології

**Шкала та критерії оцінювання
виконання вправ на практичних заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Повністю виконано завдання практичної роботи та надано змістовну відповідь на контрольні запитання, на високому рівні виявлено знання із виробництва садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології, обґрунтовувати розроблення і коригування технології виробництва на перспективу.
3	Повністю виконано завдання практичної роботи та надано неповну відповідь на контрольні запитання, на достатньому рівні виявлено знання із виробництва і садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології, обґрунтовувати розроблення і коригування технології виробництва на перспективу.
2	Неповністю виконано завдання практичної роботи та надано коротку відповідь на контрольні питання, на середньому рівні відмічено знання із виробництва і садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології.
1	Частково виконано завдання практичної роботи та не надано відповідь на контрольні питання, на недостатньому рівні відмічено знання із виробництва садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу.
0	Не виконано завдання практичної роботи, відсутні базові знання з навчальної дисципліни.

**Шкала та критерії оцінювання
завдання самостійної роботи**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Надана повна відповідь, на високому рівні виявлено знання із виробництва садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології, обґрунтовувати розроблення і коригування технології виробництва на перспективу.
3	Надана повна відповідь, на достатньому рівні виявлено знання із виробництва і садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології, обґрунтовувати розроблення і коригування технології виробництва на перспективу.
2	Надана достатньо повна відповідь, на середньому рівні відмічено знання із виробництва і садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології.
1	Надана неповна відповідь, на недостатньому рівні відмічено знання із виробництва садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу.
0	Не надана відповідь, що свідчить про відсутність уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології..

**Шкала та критерії оцінювання
написання контрольної роботи**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Надана повна відповідь необхідної інформації, що свідчить про уміння на високому рівні використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології, обґрунтовувати розроблення і коригування технології виробництва на перспективу.
3	Надана достатньо повна відповідь із незначними уточненнями, що свідчить про уміння на достатньому рівні використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології, обґрунтовувати розроблення і коригування технології виробництва на перспективу.
2	Надана неповна відповідь із незначними помилками, що свідчить про уміння на середньому рівні використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу та здатність аналізувати впровадження новітніх елементів технології.
1	Надана коротка відповідь, на недостатньому рівні відмічено знання із виробництва садивного матеріалу, уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу.
0	Не надана відповідь, що свідчить про відсутність уміння використовувати сучасні технології виробництва садивного матеріалу.